

Mnemotechniki i ćwiczenia kształcące pamięć

Mnemotechniki

Mnemotechniki to sposoby zapamiętywania poprzez wszystkie zmysły: wzroku, słuchu, smaku, dotyku i węchu. Za ich pomocą dzieci łatwiej i szybciej opanowują niezbędne informacje. Szczególnie dlatego, że są to metody, które angażują w procesy poznawcze intelekt dziecka oraz jego aktywność, kreatywność i twórczość.

W mnemotechnikach wykorzystuje się rymowanki, obrazki szyfrowane, opowiadania, żarty, ruch, kolor. Pozwala to uniknąć nudy. Różnorodność wykorzystywanych technik czyni lekcje ciekawszymi, co rezultacie przekłada się na większe zainteresowanie i zaangażowanie najmłodszych uczniów oraz lepsze efekty kształcenia. W procesie dydaktycznym efekty kształcenia są bardzo ważne, ale nie można zapominać o tym, że najważniejszy jest rozwój dziecka. Bardzo istotne jest, aby temu rozwojowi towarzyszyły pozytywne emocje. Do optymalnego rozwoju dziecka potrzebne są zatem miłość, wsparcie i poczucie bezpieczeństwa. W tym kontekście pomocne może być wspólne wykonywanie ćwiczeń przez dzieci i rodziców, np. podczas codziennych domowych zabaw. Nie mniej ważne jest również budowanie u dziecka poczucia własnej wartości poprzez dostrzeganie i docenianie jego sukcesów oraz nieszczerzenie mu przy tym pochwał i zachęt do dalszej pracy.

Mnemotechnika	Opis
Piktogramy	Metoda kształcąca pamięć, wyobraźnię i kreatywność, polegająca na ilustrowaniu treści piosenek, wierszy, bajek, opowiadań. Uczniowie wykonują schematyczne rysunki, obrazujące tekst do zapamiętania.
Wierszyki i rymowanki	Mnemotechnika kształcąca pamięć (głównie słuchową). Może być połączona z ruchem. Polega na uczeniu się przez dzieci tekstów rymowanek, które ułatwiają zapamiętywanie. Im wierszyk lub rymowanka bardziej zabawna i ciekawa, tym lepiej, ponieważ na dłużej pozostanie w

	pamięci dziecka. Przykładem jest tu rymowanka „Przejdźcie przez jezdnię na drugą stronę, tylko na pasach jest dozwolone”.
Mapy mentalne Mapy myśli	Metoda przydatna do porządkowania treści. Polega na umieszczeniu na środku kartki zagadnienia, słowa lub rysunku – klucza, a następnie dołączaniu do niego, w formie rozgałęzień, haseł, słów bądź rysunków bardziej szczegółowych. Dzięki tej mnemotechnice dzieci są w stanie przyswoić w niedługim czasie dużą ilość informacji.
Łańcuchy skojarzeń	Mnemotechnika angażująca wiele zmysłów. Polega na tworzeniu kolejno własnych skojarzeń, składających się w ciąg przyczynowo – skutkowy. Elementy łańcucha łączą się ze sobą, tworząc opowiadanie lub historyjkę. Ważne, aby historyjka rozwijała wyobraźnię i zawierała sporą dawkę fantazji.
Pantomimy	Metoda polegająca na uczeniu się poprzez ruch i zabawę. Szczególnie polecam ją młodszym dzieciom oraz kinestetykom, u których potrzeba ekspresji jest bardzo duża. Metodę tę można wykorzystać do nauki cyfr czy alfabetu (np. zadaniem ucznia jest przedstawienie za pomocą swojego ciała danej cyfry lub litery).
„Haki” pamięciowe	Mnemotechnika polegająca na kojarzeniu cyfr z przedmiotami, przypominającymi je kształtem, np. 1- świeca, 2 - łabędź, 3 - serce, 4 – krzesło i tak dalej.

Ćwiczenia kształcące pamięć

Sposobów na szybkie i skuteczne zapamiętywanie jest o wiele więcej i nie ograniczają się one tylko do mnemotechnik. Tym bardziej, że pamięć można ćwiczyć praktycznie w każdej sytuacji. Nawet podczas drogi do sklepu, kiedy to zadaniem dziecka będzie zapamiętanie nazw mijanych ulic czy znaków drogowych.

Ćwiczeniem pamięci, które może być stosowane przez rodziców jest nawet rozmowa z dzieckiem, inicjowana pytaniem: „Czego nauczyłeś się dzisiaj w szkole?”. Dobrze poprowadzona rozmowa będzie jednocześnie formą powtórki, a systematyczne

powtarzanie materiału prowadzi do jego utrwalenia. Jest to szczególnie ważne w młodszy wieku szkolnym. Nie bez przyczyny często mówi się, że „powtarzanie jest matką nauki”, a „trening czyni mistrza”.

Ćwiczenie	Opis
Głuchy telefon	Zadaniem malucha jest dokładne, głośne powtórzenie zdania, które zostało wypowiedziane szeptem przez rodzica lub inną osobę, uczestniczącą w zabawie.
„Jedziemy na wycieczkę i zabieramy...”	Zabawa polega na tym, że każdy z uczestników po kolei wypowiada pierwszą sekwencję zdania, dodając do niej nazwę przedmiotu, który zabiera na wycieczkę. Należy przy tym jednak uwzględnić słowa dodane przez poprzedników. Zabawa wymaga od dziecka koncentracji i skupienia uwagi na tym, co mówią poprzednicy.
Układanie zdań	Zadaniem dziecka jest ułożenie zdania, w którym wszystkie wyrazy rozpoczynają się tą samą głoską, np. „Puchatek pomógł pierwszoklasistom prawidłowo przejść po pasach”.
Memo	Tradycyjna gra polegająca na łączeniu obrazków w pary. Trudność polega na tym, że wszystkie obrazki leżą odwrócone na stole tak, że widzimy jednakowe kartoniki.
Skojarzenia	Gra polega na dobieraniu w pary obrazków, które do siebie pasują lub wyszukiwaniu w zbiorze obrazka, który nie pasuje do pozostałych. Gra rozwija pamięć, koncentrację, spostrzegawczość i logiczne myślenie.
Zagadki, rebusy, łamigłówki	Rozwijają pamięć dziecka, abstrakcyjne kształcą zdolność logicznego i abstrakcyjnego myślenia. Dodatkowo wzbogacają zasób słownictwa.
Rymowanki	Nauka krótkich rymowanych wierszyków, które pomagają stymulować pamięć i pozwalają ćwiczyć inne umiejętności przydatne w życiu dzieci.
Zabawa wyrazami	Ćwiczenie polega na tworzeniu z liter podanego wyrazu innych słów (np. ekran – kran; koszule – kosz, ule; ulica – ul, cal, sygnalizator – tor, zator, gala). Zabawa rozwija pamięć i świadomość językową pierwszoklasisty.

	Poza tym wzbogaca zasób jego słownictwa, zarówno czynnego, jak i biernego.
--	--

Źródło: <https://akademiapuchatka.pl/>